

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: St. ad. Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se împotăzesc.

Numele singuratici à 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun.

Numele singuratici à 20 bani se vând la librăria G. Căjan, Ploiești.

Căderea cabinetului Bánffy.

„Fost prim-ministru“.

În sfârșit țeara poate să răsuflă mai ușor. A scăpat de o mare năpaste.

Bánffy s'a dus... pe pustii, se înmulțească numărul celor ce-și pun sub nume, ca titlu, și cuvintele: »fost prim-ministru«. Bánffy încă a fost, și nu va mai fi, în veci pururea.

Dar' aceea ce a fost Bánffy, cât a fost, va rămâne vecinică pată rușinoasă în istoria constituționalismului maghiar. De câte ori se va rosti numele lui Bánffy, lumea va înțelege sub acest odios nume terorismul și volnicia, la supremă potență.

N'a fost guvern unguresc mai cutezător, în direcția aceasta, ca guvernul lui Bánffy. A întrecut cu mult chiar și pe meșterul seu, pe Tisza. Îndeosebi pentru naționalitățile nemaghiare a fost guvernul cel mai brutal și mai neomenos. Le-a persecutat până la sânge.

Dar' în sfârșit s'a dus, și țeara răsuflă mai ușor.

Patru ani de zile a stăpânit țeara, și a păgubit-o rău.

Toate inundațiile, secetele, grindinele, deslănțuite în decursul acestor ani asupra țerei, nu au pricinuit atâtea stricăciune, câtă a lăsat în urma sa cabinetul lui Bánffy.

Pentru-că Bánffy, cât a stat la cârmă n'a făcut alta decât a atentat neîntreput la bunele moravuri publice. Crima cea mai mare pentru un pretins bărbat de stat.

Dar' când a pus secula și la trunchiul constituționalismului, i-s-a înfundat. A voit să trântască pomul, și a căzut el. Și a căzut cu rușine; așa cum a meritat. S'a înecat în păcatele sale proprii, în noroiul seu propriu.

Dar' de morți nu e bine să se vorbească mult. Bánffy astăzi e mort, să-l lăsam în pace. Vom înșira deci pe scurt evenimentele, așa cum s'au precipitat.

Antecedentele.

Delegații partidelor opoziționale s'au întrunit încă Vineri la amiază, pentru a stabili răspunsul la ultimul răspuns al guvernului, în chestia compromisului. Conferința s'a ținut în locuința lui Kossuth, — care e tot bolnav, — și la propunerea lui Horánszky s'a primit cu unanimitate următorul proiect de răspuns:

Opoziția cu părere de rău constată, că guvernul persistă pe lângă punctul seu de vedere și respinge propunerile opoziției.

În declarațiile ultime ale guvernului opoziția nu află nici un motiv care ar pute să o determine să-și abandoneze punctul ei de vedere, îndeosebi cu privire la: revizuirea regulamentului de casă și la votarea indemnizării; de aceea opoziția declară, că rămâne tot pe lângă punctul de vedere de mai înainte.

Opoziția e totdeauna gata, să continue tratările de pace, ori-când, cu un nou guvern, pe bazele punctelor sale de împăcare; și e convinsă opoziția, că în decursul tratărilor ce se vor urma cu noul ministru-președinte, diferințele existente se vor aplană iute și ușor.

Din scurtul resumat ce-l dăm din cuprinsul răspunsului se vede, că opoziția stă încă Vineri la amiază că Bánffy are să plece. De aceea vorbește tot despre noul guvern. Lucrul s'a întâmplat astfel: Pe vremea când se ținea la Viena consiliul de Coroană, Horánszky se afla asemenea în Viena, și a fost informat în modul cel mai exact despre toate lucrurile petrecute în palatul Monarhului. Horánszky știa, că Coroana nu a acceptat propunerile lui Bánffy și că

Bánffy și-a anunțat — verbal — demisia, în cazul, că opoziția va persista pe lângă punctul ei de vedere.

Consiliu de miniștri.

Răspunsul opoziției l-au luat în primire disidenții: Szilágyi, Csáky și Andrassy și l-au immanuat imediat baronului Bánffy în prezența ministrilor Lukács și Fejérváry și a lui Széll. Miniștrii s'au întrunit apoi în consiliu, și luându-l în desbatere au aflat că rolul lor e terminat, prin urmare au răspuns numai decât cu un ultimatum, în care declară că tratările de pace sunt terminate. Ultimatumul acesta a fost immanuat opoziției Vineri la patru ore după amiază. Opoziția l-a luat la cunoștință și a declarat și din a sa parte de terminate tratările de pace cu — actualul guvern.

Tot în consiliul de miniștri s'a luat apoi hotărârea, că guvernul să-și anunțe demisia în conferința partidului guvernamental, care era convocată pe Vineri seara.

Conferința mamelucilor.

Conferința s'a deschis la orele șase și jumătate seara. Toți mamelucii erau în pîr. Președintele clubului liberal, baronul Podmaniczky, a declarat, cu puține cuvinte, conferința de deschisă și a dat cuvântul prim-ministrului Bánffy.

Baronul Bánffy își depune — țigara aprinsă, tușește odată și bine, și începe se rostescă un discurs, fabricat de bună-seamă de consilierul seu intim, faimosul Jeszenszky Sándor, care asemenea era de față.

Bánffy a înșirat toate fazele prin cari a trecut încercarea guvernului de a se face pace în parlament și de a se restabili ordinea de mai înainte; dar, opoziția — zicea Bánffy — nu vrea să cedeze și astfel trebuie să cedeze guvernul și să se ducă.

Opoziția afirmă — zicea tot Bánffy — că pacea și ordinea numai așa se poate restabili în parlament, dacă actualul guvern își părăsește locul. Deși minoritatea nu are dreptul să-și formuleze astfel de pretențiuni, și majoritatea ar pute să-și răspundă: luptăm mai departe cu opoziția, — totuși n'am hotărât să fac contrarul. Dacă într-adevăr, așa e, că antipatia personală e pedecă restabilirii păcii și a liniștii, eu îmi depun demnitatea de ministru-președinte și vă anunț demisia întregului cabinet. M. Sale i-am anunțat aceasta, verbal, alături-ieri, și în consecință, mâne voi trimite demisia în scris. Mi-am ținut de datoria însă să aduc anături aici la cunoștință faptul acesta, și vă rog să-l luați la cunoștință.

A mai îndrugat apoi Bánffy câteva cuvinte fără rost, mulțumind partidului pentru spriginul ce i-l-a dat în decursul acestor patru ani (fatali pentru țeară) și rugându-și mamelucii să-și păstreze amicitia, bunăvoința și iubirea și pentru viitor.

S'a sculat acum deputatul Radó, și a rostit o apoteoză sarbedă la adresa fostului prim-ministru Bánffy, pe care l'ridică la rangul de »cel mai național și mai maghiar ministru« al Ungariei, ear' după el vulpoiul Tisza a declarat, în puține cuvinte, că consimte întru toate cu Radó, și cu aceasta înmormântarea cabinetului Bánffy a fost terminată.

Toți mamelucii au alergat acum la Bánffy să-și strângă mâna cu căldură și să-și asigure de devotamentul cu care vor servi pe — urmașul seu.

În parlament.

Sedința de Sămbătă, a dietei maghiare a fost scurtă dar, memorabilă. În ea s'a executat Bánffy pe sine însuși, pentru totdeauna. Mai pe urmă a ocupat loc în fotoliul ministerial, numai ca se poată anunța că nu va mai ședea în el.

Natural că în sedința aceasta obstrucția a fost întreruptă.

Președintele Madarász a deschis sedința: a anunțat, în termeni foarte calduși, moartea președintelui Republicii franceze, Felix Faure, ear' apoi a dat cuvântul prim-ministrului Bánffy, ca moartea sa să-și-o anunțe el singur.

Bánffy Deeső, baron și fost ministru-președinte al Ungariei, a rostit următoarele puține cuvinte:

„On. Casă! Guvernul s'a decis să-și dea demisia în mâinile M. Sale. Aceasta se va întâmpla în decursul zilei de astăzi, și cu privire la acest fapt, rog on. Casă să nu fină sedința până nu va dispune M. Sa asupra compunerii noului cabinet.“

Președintele enunță ca conclud, că dieta ia la cunoștință declarația guvernului și se va conforma întocmai.

Mamelucii strigă »Eljen Bánffy«, opoziția strigă »Hoch!« și »Eljen a király« și sedința s'încheie, ear' miniștrii trec toți în cabinetul prim-ministrului și-și iscălescă demisia.

Motivale demisionării.

Referitor la demisionarea guvernului Bánffy, bine informată »Neue Fr. Presse« serie următoarele:

— În vorbirea de ieri seara a lui Bánffy se pot constata mai multe inconsecvențe. Bánffy a dat exprimare vederii, că partidul liberal nu trebuia să intre din capul locului în tratări de pace, și partidul totuși a intrat. Bánffy a declarat, că guvernul care se poate răzîmă pe încrederea majorității, nu are motiv să-și părăsească locul, și Bánffy totuși a demisionat.

Fără îndoială, pașul s'a făcut în urma detragerii încrederii Coroanei. Cu siguranță se poate afirma, că Bánffy nu a tratat cu opoziția din propriul seu îndemni, ci s'a supus unui ordin preînalt. Și aceea e cert, că nu de bunăvoie și din voință proprie se ducă, ci se ducă pentru-că la locul preînalt nu i-s'au primit sfaturile.

Va să zică Bánffy a fost trimis să se primbo.

Primirea știrii senzaționale.

Știrea despre demisionarea guvernului a făcut mare senzație în capitală și în țeara întreagă. Deși era mult dorită, totuși nu era așteptată, cel puțin nu pe Sămbătă. A fost primită deci cu enormă bucurie. În capitală e vorba să se aranjeze un conduct de fapte în semn de bucurie. Impresia cea mai bună a făcut știrea și în provincă. Chiar și la noi în Sibiu, vecinie circumspecției Sași știau încă Sămbătă dimineața, că țeara a scăpat de satrapul Bánffy și comentau știrea cu mare satisfacere.

Foaia germană locală Sieb. D. Tagblatt și-a informat cetitorii dimineața prin telegrama primită din Budapesta, tipărită în ediție separată. S'a ocupat apoi cu importanța evenimentului și în primul de Sămbătă, firește, din punctul de vedere al politicii urmărite de către frații sași. Tot așa va fi fost și prin celelalte părți de țeară.

Consecințele.

E obicei, că totdeauna când se duc guvernul să se ducă și secretarii de stat, fiindcă posturile lor sînt posturi de încredere personală. Se vor ducă dar' și acești adjutanți de miniștri, toți, ca să facă loc altora, în cari vor avea încredere noii miniștri. »Magyarországy« serie, că deodată cu secretarii de stat se va ducă și faimosul Jeszenszky Sándor, cavaler al Coroanei României, consilier intim al baronului Bánffy și »pacificator« de naționalități, fiindcă postul seu, creat anume de către Bánffy, va deveni cu totul superfluu.

Pecat. Cine va inventa pe viitor revoluțiile, conspirațiile, atentatele Românilor și cine va »satisfacă, în cadrul legilor, pretenziunile motivate ale Românilor?«

Trimite înderēt Coroana României, dle Jeszenszky!

Cine va fi urmașul?

Bánffy și Fejérváry au plecat Sămbătă seara la Viena, să predea M. Sale demisia cabinetului. Széll a rămas acasă. Împrejurarea aceasta dă ansă la presupunerea, că Bánffy va recomanda Coroanei pe Fejérváry de succesor.

Baronul Fejérváry a declarat însă de mai multe ori, că nu se simte destul de tare în »politică« și în dreptul internațional ca se poată ocupa postul de prim-ministru, și astfel, însărcinarea compunerii unui nou cabinet ar primi-o numai dacă M. Sa l-ar provoca direct să iee sarcina asupra sa.

Al doilea candidat e Széll, la ale cărui sentimente patriotice apelează de nou »Pester Lloyd«, rugându-l să aducă jertfa aceasta și să primească președinția noului cabinet.

De altcum chestia aceasta se va fi tranșat cu siguranță în decursul zilei de ieri, în Burg-ul din Viena, și posta de după amiază ne va aduce probabil știri pozitive.

Ce zice opoziția?

Presa opozițională iubilează. E mulțumită cu rezultatul luptei, dusă cu atâtea înverșunare în parlamentul maghiar. Căderea guvernului Bánffy o primește ca o satisfacție meritată. Toate foile opoziționale sînt însă de acord a constata și faptul, că cu aceeași energie va trebui să lupte opoziția și mai departe, în cazul, când cu căderea lui Bánffy nu cade și sistemul. Pentru-că pe lângă Bánffy trebuie zdrobit și sistemul. Opoziția va cere deci, ca partidul guvernamental să aleagă de președinte al camerei un om integru, cum ar fi Csáky sau Szilágyi. Ear' revizuirea regulamentului de casă opoziția nu o va admite la nici un caz, și nici în tratări nu va intra asupra acestui punct cu nici un guvern, fiindcă în acest caz opoziția ar da singură din mână ultima armă cu care, în cas de nevoie, poate să răstoarne guvernele pătoase.

Ori-cine ar fi deci noul ministru-președinte, opoziția va continua cu el tratările de pace și va căuta să ajungă la o înțelegere cu privire la legarea compromisului; eventual fi va vota tot ce cere și cer interesele statului și ale monarhiei, dar' revizuirea regulamentului nu i-o va vota, ci în cas de absolută necesitate va începe de nou cu obstrucția tehnică.

Vom vedea dar' în curînd unde vor eși lucrurile. Vorba e, că nu tot Madarász are să fie președintele camerei. Va veni unul care ușor poate să tragă dungă peste socoteala opoziției.

Bánffy și mamelucii.

Aceea-ce scriam noi, că Bánffy va fi abandonat și sacrificat de propriul seu partid, s'a adevărit. Ovațiunile ce i-s'au adus cu ocaziunea anunțării demisiei întregului cabinet, au fost de o valoare foarte dubie. Eată cum le caracterizează »Pester Lloyd«, cel mai competent în chestie, în primul seu de Sămbătă:

»Cabinetul Bánffy și-a anunțat moartea proprie în conferința de ieri seara a partidului liberal. Dl Radó imediat i-a compus actul de deces și i-a rostit și cuvenitul discurs funebru. De aci încolo cam puțin s'a simțit emoțiunea. E drept că persoana prim-ministrului a fost împărtășită de ovațiuni furtunoase, dar' în altă privință n'a fost emoționantă despărțirea. Ochii nu s'au umplut de lacrimi, bocituri nu s'au auzit; abia ici-colea câte unul își strîngea pumnul în amărăciunea sa, firește, în — buzunar. Pentru-că oprită a fost turnarea sentimentelor în cuvinte, pe scenă publică, firește din considerații mai înalte politice.«

Cu alte cuvinte, cabinetul Bánffy a fost abandonat din »considerații mai înalte politice«.

Ce crede Viena?

Reichswehr, ziar care stă aproape de cercurile înalte politice din Viena, crede că căderea lui Bánffy nu va avea nici un rezultat bun pentru pace.

— »Cu demisionarea lui Bánffy — zice »R.« — nu s'a limpezit întru nimic situația, și nu s'a făcut alta decât s'au dat dovezi despre inconsecvența guvernului. Pentru-că Bánffy trebuia sau să aleagă lupta, sau să se retragă din capul locului. În schimb el a deschis lupta cu intenția ca să-și vîndă capul cum se poate de scump. Tot așa cum în Austria, căderea lui Badeni, dela care se așteptau minuni, a ridicat conștiința și forța morală a obstrucționiștilor, retragerea cabinetului Bánffy va duce și în Ungaria acolo, că partidele obstrucționiste se vor întări, ear' majoritatea va slăbi.«

Încheiem pentru astăzi, cu ultima știre ce o primim, că noul cabinet probabil Mercuri se va prezenta parlamentului maghiar.

Sibiu, 20 Februarie n.

Întărirea Metropolitului. Se scrie din Budapesta, că actul alegerii de Metropolit s'a subternut Maiestății Sale spre aprobare, și că întărirea are să urmeze acum cât de curînd. În Sibiu s'au început deja pregătirile pentru actul instalării.

În contra limbei maghiare. »Patrioții« din Szarvas au voit să introducă în biserica protestantă de acolo limba maghiară ca limbă de predicăție, dar' li-s'a înfundat. Slovaci, cari formează majoritatea, i-au luat la huiduieli în sinodul bisericesc și i-au silit să renunțe deocamdată la »nobila« dorință. Limba de predicăție rămîne deci și mai departe cea slovacă în biserica protestantă din Szarvas.

Și această faptă o numește presa maghiară: »scandalosă«. Ba bine că nu!

Prigonirile mele.

Reamintiri de

Lucian Boleas.

(Urmare).

Întrebat fiind despre caracterul convenirilor și adunărilor noastre și că anume ce chestii tractăm acolo, am răspuns, că în prima linie preparăm acțiunile noastre comune, căci până aici se concentră mai virtos pentru aranjarea de petreceri și tractăm apoi orice chestiuni ce ne interesează ori prin natura lor, ori pentru că prin un eveniment ori altul sunt la ordinea zilei.

— Faceți politică?

— Politică în înțeles strâns, înțeleg politică de stat, nu facem, pentru că nu putem să facem, asta cade în afara de sfera activității noastre. Întru-cât însă vine vorba de o politică socială, ori culturală, deși într-un cerc restrâns numai, dar facem politică, politica propagării unei culturi naționale și a spiritului național.

— Ce înțelegi sub naționalism?

— Interesare în inimă și prin fapte pentru orice chestie de progres național?

— Ce înțelegi sub ideal național?

— Înțeleg pentru ori-care națiune suma condițiilor unei dezvoltări libere și a validității pe toate terenele.

— Nu era îndreptată activitatea d-voastră contra întregității statului?

— Nu. Dar' nici nu avem ocazia de a întreprinde atari acțiuni.

— Nu aveți legătură cu reuniuni ori corporațiuni din străinătate, al căror scop e subminarea întregității statului maghiar?

— Nu. Publicațiunile în această privință ale presei maghiare nu sunt adevărate.

— Ziceai, că în adunările d-voastre nu vă ocupați de politică în înțeles strâns?

— Nu facem politică. Dar', precum am zis, că tractăm orice chestiuni, ce ne interesează ori prin natura lor, ori pentru că prin un eveniment ori altul sunt puse la ordinea zilei, discutăm și la adunările noastre chestiuni politice, precum le discutăm și pe stradă și oriunde ne aflăm.

— Ce chestiuni politice discutați?

— Multe, nu îmi vin acum toate în minte.

— Dar' îți aduci totuși aminte de ceva?

— Da îmi aduc aminte, că discutăm adese-ori chestia de naționalități și legea pentru egala îndreptățire a naționalităților și nici nu se poate închipi, că nu am fi discutat din când în când aceste chestiuni.

— Acestea sunt chestiuni politice foarte acute! — a reflectat îngrijat Molnár, profesor de economia națională și dreptul financiar, care se însuflețea mult mai înainte, când spuneam, că conceptul politicii poate să fie lărgit și se poate vorbi despre o politică economică.

— În ce spirit discutați chestia de naționalități? — m'a întrebat Molnár. Sîpos, ori Magyary — nu îmi mai aduc aminte — a grăbit să răspundă:

— Că naționalitățile sunt nedreptățite în Ungaria.

— Da — am adăugat eu — eram de acord, că nu li-se dau naționalităților drepturile, ce li-se cuvin. Încât pentru legea din 1868 despre egala îndreptățire a naționalităților, o criticam pentru că e laxă în construcție, trece cu o grabă suspectă peste lucruri, cari ar reclama să fie bine precizate, și pentru că e executată neconștientios.

Molnár se plângea, că e o chestie politică acută. (Egy meleg politikai kérdés).

— Întru-cât pentru evenimente, îmi aduc aminte de măcelurile dela Mehadia și Dol. Eram de acord, condamnăm brutalitățile, ce s'au făcut. S'au aflat și ziare maghiare, cari au recunoscut, că nu sunt vrednice de a fi aprobate. Și condamnam sistemul, ce permite atât de mult arbitriu unor organe foarte inferioare.

Exhaustând toate întrebările câte le avea notate pe un petec de hârtie, Sîpos s'a adresat către cei doi membri în comisiune:

— Dacă poftiți, să mai puneți vre-o întrebare.

Magyary, profesor de dreptul comercial și procedura civilă, pe care l'am auzit făcând distincții subtile în firul explicațiilor sale, m'a întrebat — cred, că era distras. —

— Cum înțelegi că un lucru e național-românesc și totuși nu e antimaghiar?

— Așa, că ce e național, pentru o națiune, încă nu conturbă sfera de drept și interese a altei națiuni, ci șovinismul e acela, care se îndreaptă contra altei națiuni. (Va urma).

Din Francia.

Alegerea de president.

Francia are deja nou president, pe Loubet, fost president al senatului.

Congresul electoral, compus din senatorii și deputații camerei, a fost convocat de Loubet, ca president al senatului, pe Sâmbătă, 18 l. c. la Versailles.

Loubet a deschis congresul la 11 ore și după-ace a lăsat să se cetească paragraful de lege, cari se referesc la alegerea de president, a dispus votarea. Notarul a tras din urnă literă D și astfel apelul nominal s'a început cu această literă.

În decursul votării s'au petrecut câteva scene sgomotoase. Derouléde a voit să țină un discurs, dar' după-ace în congresul electoral nu e permisă decât votarea, Loubet nu l'a dat voie să vorbească și în cele din urmă a fost depărtat dela urnă prin 2 ușeri. Drumond asemenea a voit să vorbească, dar' nepermițându-l se a strigat: *Piață Jidanii!* Deschanel, Méline și alți câțiva au fost aclamați de către aderenții lor. Un roialist a strigat, prezentându-și bilețul la urnă: *trăiască regele!* etc.

Votarea s'a terminat la ora 3 și apoi s'a purces imediat la scrutinii. La 3 și jumătate vicepresidentul senatului *Franck Chauveau* a enunțat rezultatul scrutinului astfel:

Onorat congres! La alegerea de president efectuată s'au dat în total 824 de voturi. Majoritatea absolută este 413. *Presidentul senatului Emil Loubet a primit 483 de voturi*, deputatul *Méline 291*, ear' 59 de voturi s'au dat la diferite persoane. Astfel congresul a ales de president al Republicii franceze pe dl *Emil Loubet*.

Majoritatea congresului a primit această știre cu vii aplauze, naționaliștii însă strigau: *Arton! Panama!*

Chauveau a pus capăt gălăgiei, declarând ședința de încheiată.

După alegere.

Închizându-se congresul, Loubet s'a dus în o sală amunită, unde după obicei, a primit gratulările amicilor și i-s'au prezentat ministrii.

La vorbirile de felicitare a presiului senatului și camerei, a unor deputați și ziariști etc., Loubet a răspuns, că se va născu a restabili între republicani concordia turburată. Pe ziariști l'a rugat să-l sprijinească în nișuțele sale pacificatoare, ear' lui Dupuy l'a zis, că contează la sprințul guvernului.

După recepțiune, noul president a plecat la gară și apoi cu trenul la Paris, însoțit de Dupuy. Pe drum i-s'au făcut ovații, atât în Versailles, cât și în Paris, dar' s'au făcut și contra-demonstrații din partea anti-dreyfusistilor, fiindcă Loubet este revisionist în procesul Dreyfus.

Noul president a tras la ministerul de externe, unde va locui până-ace se va înmormânta Faure. Aici Dupuy l'a prezentat demisia cabinetului. Loubet a însărcinat pe miniștri să rămână mai departe în posturile lor.

Înspre seară și în noaptea de Sâmbătă demonstrațiile au luat proporții uriașe. Poliția cu mare greu susține ordinea și a făcut mai multe arestări. Circulația pe bulevarde e foarte animată.

Noul president.

Emil Loubet s'a născut la 31 Dec. 1838. A studiat dreptul și i-s'a deschis cancelarie advocată la Montelimar. La 1876 a fost ales de deputat, devenind unul dintre corifeii partidelor republicane. La 1885 a fost ales senator și la 1887 a fost ministru al lucrărilor publice în cabinetul Tirard. La 1892 a fost încredințat cu formarea unui cabinet, care a condus afacerile de stat ale Franciei aproape un an și a fost reconstruit de către *Ribot*, între alții ținându-și și Loubet mai departe portofoliul. Cabinetul Loubet a avut grele lupte cu clericali etc. Sub el s'a decis și aranjarea expoziției universale dela 1900. La 1893 Loubet s'a retras din cabinet și anul trecut a fost ales de president al senatului.

Moartea lui Faure.

Din Paris se anunță, că moartea repentină a lui Faure a produs mare confuzie în Elysee. Cu mare greu și abia

târziu au putut găsi pe medicul de casă și un preot.

Cadavrul s'a imbalsamat și se află într-un cabinet de lucru, împodobit cu crucea ordinului legiunei de onoare. Catafalcul se ridică în sala cea mare de gală a palatului. Palatul prezidențial e plin de senatori și deputați, cari exprimă familiei condolențele. În mormântarea se face pe spesele statului și va fi Joi. Teatrele din Paris vor fi închise până după înmormântare. Faure va fi înmormântat în cripta familiară, în cimiterul Père-Lachaise.

Condolențele.

Știrea despre moartea repentină a lui Faure a produs și în străinătate senzație și capii statelor, guvernele și reprezentanțele s'au grăbit a-și exprima guvernului Franciei și familiei condolențele.

Împăratul și Regele nostru i-s'a exprimat telegrafic condolențele veduvei lui Faure, ear' Goluchowski a însărcinat pe ambasadorul austro-ungar din Paris să condolească guvernului.

În Reichstag-ul din Berlin s'a făcut mențiune despre moartea lui Faure prin prințul-cencelar *Hohenlohe* și deputații i-s'au exprimat condolențele prin sculare.

Camera italiană în semn de doliu i-s'a suspendat ședințele pe două zile. Asemenea i-s'au manifestat regretele camerele din Bruxela, Londra ș. a. Până acum au sosit în Elysee depeșe de condolențe dela aproape toți domnișorii Europei.

Prințul *Urussov*, ambasadorul rusesc a depus pe sicriu în numele țării șapte buchete, cu bandă, pe care este următoarea inscripție: *A notre Allié et Ami.*

Din jurul Huedinului.

Preludiul desastrului.

Huedin, 9 Febr. n.

Correspondența mea apărută în nr. dela 7 Decemvrie n. al »Tribunei« sub titlul »Preludiul desastrului«, a dat ansă la apariția unei rectificări mijlocite în scopul de a reabilita pe dl notar Crucin și altei nemijlocite a onoratului preot *George Tulbure*. Desmințirile zdrobitoare ce au adus aceste rectificări în meritul informațiilor cuprinse în corespondența mea bucură le-aș fi pus la buzunar, de oare-ce din capul locului nu a fost scopul corespondenței mele »de a vătămă sau disculifica« pe domnișii Crucin, Tulbure și Hajdeu, cari până acum au avut o conduită nereproșabilă, ci pur și simplu de a valida și în cazul alegerilor municipale din Almaș principiiul *responsabilității fiecărui Român* — ce se respectă pe sine ca atare — înaintea opiniei publice a neamului nostru.

Dat fiind însă cazul, pe cât de nostim pe atât și de trist, că dl Crucin dela apariția corespondenței mele în loc de a »lumina publicul«, nu mai înceată de a vesti urbi et orbi, că corespondența mea ar fi basată numai pe informațiuni false și de rea credință, și că prin urmare l'aș fi calumniat în mod nedemn, de a amenința pe această temă cu proces de presă »Tribuna« și pe corespondent, — eu adăncă părere de rău mă văd silit a transmite on. redacțiunii și a cere publicarea următoare:

Declarațiuni.

În puterea căreia noi subscrișii în prezența martorilor subsemnați declarăm și adevărim, că cu ocaziunea alegerilor de membri în congregațiunea comitatensă ținută în 29 Noemvrie 1898 la Almaș-mare, notarul cercul din Fildul-de-sus, dl *Nicolae Crucin* a deprins asupra noastră forța fizică, apucându-ne de sumane, și ne-a terorizat cu injurături spre a ne sili să votăm pe lângă lista oficioasă.

Dat în Fildul-inferior, 11 Ian. 1899

Înaintea noastră:

+ *Gavril Cosma (Sronului),*

× *Flore Cosma (Ilufia),*

prin *Stefan Pop.*

Stefan Pop,

martor.

Ioan Balasiu,

martor.

Lazar Pop,

martor.

Nu știu dacă în fața acestui act dl »Pedecă« va pute să mai afirme: »asta însă nu-i forță, dar' nici morală«, — eu unul trebuie să susțin și mai departe, că dl Crucin a silit cu forța brută — nu brachială, cum din eroare de peană s'a zis în corespondență — pe alegătorii

iscăliți la declarațiunea de mai sus, până când va dovedi neadevrul afirmării a celorlora.

La rectificarea edificatoare a părintelui Tulbure observ: adevărat, că d-sa s'a prezentat la Almaș cu șese alegători, pe cari însă atât de excelent i'a luminat și disciplinat, încât încă înaintea d-sale s'au grăbit — de orientări ce erau — a face us de dreptul lor cetățenesc cel mai frumos în favorul listei oficiale, conștii pe semne de rostul întorselor vremuri ce ni-s'a dat să ajungem când adevă unii păstori nu mai vor să umble în frunte, ci se mulțumesc a se țiri în coada turmei lor. Că fapta părintelui Tulbure nu avea circumstanțe atenuante, dovedește în mod frapant apotrofearea atât de caracteristică și demnă totodată a distinsului preot din Ciucea, on. *Iuliu Truția* — ginerele d-sale: — »de nu aș fi preot și de nu mi-ai fi so-cru, te-aș provoca la duel pentru rușinea ce mi-o ai făcut«. În fața acestui verdict venit din o parte atât de competentă și nepreocupată, va concede doar' chiar și părintele Tulbure, că eu nu trebuia să am »o inimă reuțăcioasă« ca să-l condemn, precum toți cei buni l-au condamnat.

La argumentarea monstruoasă, »că nu la un simplu semn, ci la rugarea expresă a protopretului și încă »bona fide«, că nici nu strică partidei noastre nici nu folosește partidei contrare »a votat«, zic numai atâtea: că dacă în lupta grea și neegală pentru existența noastră națională ce ni-s'a impus, toți Românii s'ar conduce de atari principii viciale, atunci peste puțin, nu ar trebui să semnalăm numai »preludiul desastrului« ce ne amenință din toate părțile, ci ar trebui inevitabil să culegem roadele coapte ale desastrului cauzei noastre naționale, — moartea politică-națională a neamului nostru.

N. u.

Întimpinare.

— *Scrisoare deschisă* — dlui Ioan Pop, vice-protopop în Morlaca.

Convins din scrisoarea ce mi-ai adresat cu datul 16 Ianuarie a. c., că d-ta ești autorul corespondenței cu titlul »Preludiul desastrului« din nr. 257, 7 Decemvrie a. tr. al prețuitei »Tribuna«, vin a-ți da seamă d-tale și p. t. public de faptele mele săvârșite atunci.

Anticipez pentru orientarea publicului, la a cărui justă opinie eu totdeauna am ținut, că deși corespondența din vorbă a apărut cu 2 luni înainte de asta, n'am răspuns sfătoșilor d-tale din simplul motiv, că deoparte am dorit a mă convinge de impresia ce ea a lăsat-o în inimile inteligenței din jur, care după-cum se vede ține mai mult la onorabilitatea mea, decât la sfătoșile d-tale, ear' de altă parte n'am răspuns din motivul, care azi i-l mărturisesc franc: Te-am ținut demn nu de un răspuns calm pe calea publicității, căci d-ta poate înconștiu ai atins cele mai delicate simțăminte ce călăuzesc viața omului cinstit, ci te-am ținut demn de ura mea continuă, de urmărire judiciară, care la tot cazul urma, dacă d-ta nu ai fi bătut cu prosa d-tale la ușa unui ziar mie atât de prețuit și care a adus deja destule jertfe. Și acum să vorbească faptele:

Încă în Noemvrie la Hodiș am fost atras atențiunea viceprotopopului I. Pop, că între împrejurările actuale nepregătite cum așteptau, de o completă reușită nu avem garanții, dar' eu voiu insista cu autoritatea mea pe lângă protopretul se între în listă și 3 Români din 7 înși căți erau să fie aleși, ear' dl I. Pop a aflat de cea mai nimerită idee asta. Am crezut, că d-sa își va face datorința, va concheta adunare în chestia asta, va face consultările necesare — dar' de unde? D-sa se prezentă la urmă cu câțiva alegători, se duce la protopret, acesta însă, nefiind de față eu care-l deobligasem deja, respinge pur și simplu propunerea, ear' protopopul în loc de a-și stringe rîndurile din vreme, abia după orele 10 și jum. compune o listă, în care viră persoane, cari nici la un cas nu puteau fi valid alese, unii neavând nici dreptul de alegători pe teritoriul comitatului, alții fiind deja viriliști, ba d-sa, naționalistul infocat și atât de consecvent pactează cu un anumit Keresztes, care avea și el cu sine 3 alegători și din motivul, că în contralistă nu fu și el candidat, încearcă în felul ăsta a face remonstrație.

Cătră orele 10 sosind eu la fața locului am chemat pe dl Pop, dar' d-sa trage dungă peste bunele-mi intenții ca mai târziu tot d-sa să aibă motiv de a mă pângări, și pune la cale înșelăciunile

isprăvuri ce le enarai. Eu, oficiant, după-cum au făcut toți oficianții am chemat juzii și câțiva alegători și am votat, a trebuit să mă duc cu fiecare în lăuntru, dar' nu pentru a-l forța să voteze contrar principiilor lui, ci pentru a constata în fața comisiunei de scrutinii identitatea. E un neadevr: sfruntat când mă deserie de un monstru: »vănător de suflete, nerușinat, imoral, om al forței brute, violator a conștienței și drepturilor omenești«, și ca opera să-i fie completă, să mă prezente de »rengat« și în mod atât de brusc să-mi lege onoare de fapturi neoneste, pe cari eu nici-când nu le-am comis, pe singurul motiv, că am zis cu glas tare și românește cătorva înși, că ori să voteze, ori să plece, să nu stee gură-cască de risul străinilor. Frasa unui alegător, că nu-i dă băta altui ca să fie lovit cu ea el însuși — e stereotipă și eu o respectez, dar' oare a respectat-o și conducătorul seu I. Pop, când el pactează cu nădejdea de o reușită cu un Keresztes, care la acea alegere s'a dovedit de a 5-a roată la car? Notez, că acum 3 ani la o asemenea alegere dl Pop deși nu era de față, dar' reușita ei făcea mai multă onoare conducătorilor de atunci.

Acestea-s faptele și ele deseamnă desastrul însuși, de care nu eu mă tem, și deși acum după 2 luni nu mai sunt de actualitate, dar' le-am spus pentru a dovedi:

1. Că dl I. Pop e o persoană capabilă de a conduce un cerc.

2. Că dînsul e un corespondent conștiu și își iubeste ziaristica, nu vrea să o tragă pe sfoară.

Și acum dlui I. Pop nu-i rămâne alta decât să recunoască, că a fost rău informat și din cale afară crud și violent față de mine — și atunci ne-am împăcat, ba din contră, eu ca unul care conduc 2 dintre cele mai mari cercuri din acest comitat și astfel munca oficială consumându-mi toată clipa, neavând timp de polemă, care de altcum și pentru p. t. public sunt neinteresante și plictisitoare, nu pot face altă decât să zic, că sus e Dumnezeu; roage-l cu Psalmistul: »Pune Doamne pază gurei mele«, ca să nu o pățească altă-dată și mai rău.

Ciucea, 8 Februarie 1899.

Nicolae Crucin,

notarul cercului Fildul-superior și încredințat cu conducerea cercului Ciucea.

Cronica zilei.

Sibiu, 20 Februarie n.

Denumire. Dl *Iuliu Pipos*, numit practicant în drept în raionul tablei reg. din Cluj, a fost împărțit de serviciu la tribunalul reg. din Sibiu.

Prigonirea școalelor române.

Din Zelău ni-se scriu lucruri revoltătoare. În congregația comitatului, ținută la 9 Ianuarie n. c., s'a luat conclud, ca confesiunilor, resp. comunelor bisericești, să nu li-se mai dea nici un ajutor ca să-și încasseze spesele cultului, decât numai în cazul, că *budgetul lor e censurat și aprobat de către protopretul sau primarul orașului respectiv*. De altă parte, inspectorul școlar din acel comitat, a făcut raport despre starea școalelor, propunând închiderea mai multor școale române, din motivul că nu ar corespunde legii, deși ele nu au nici o scădere, ba sînt chiar mai bune decât multe din școalele de stat.

Oamenilor nostri din acele părți li-se impune deci datoria de a veghia bine și de a apăra interesele școalei și ale bisericei române. Îndeosebi concludul congregației, care în fond e o absurditate, trebuia apelat, ca să fie silit guvernul se pună frâu prostiei incubate în palatele comitatense.

Regele Oscar al Svediei într-atât s'a reînșănătoșat, încât peste câteva zile din nou va pute lua frânele domniei. La începutul luni Martie va merge în regiunile sudice.

Numiri la comitat Comitele-suprem al comitatului Sibiu și Comes al Sașilor a numit pe șeful de birou dela comitat, *Gustav Binder*, șef al oficiului de evidență personală la orașul Sibiu, pe protocolistul *Anton Dobai*, șef de birou la comitat, pe cancelistul *Victor Bock*, protocolist la comitat, ear' pe cancelistul clasa II. *Heinrich Wolf*, la avansat de cancelist clasa I.

Manifestații nouă în Chinău. Din Chinău (Basarabia) se scrie, că trupa română de operete a jucat Marți seara la teatrul imperial »Voevodul Țiganilor«. Succesul a fost enorm. Lumea din sală

Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe
acțiuni: V. H. Dressnandt.

Nu s'a mai pomenit!

100.000 se poate câștiga la tragerea principală a losurilor ziariștilor, care va fi irevocabil
azi, la 8 ore seara

coroane în număr

cu o coroană.

[54] 6-6

Câștigul principal 100.000 cor., 10.000 cor. etc. etc.

Prețul unui los
1 coroană.

Losuri se capătă: la toate băncile, cassele de schimb, traficele de tutun și la administrația acestui ziar.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinții la sfat în lungile seri ale iernii.

De
Tormay Béla.

(184 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiiu.

Dela Tipografia „Aurora“, A. Todoran

din Gherla — Szamosujvár,

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Duminece. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul ador-mitul — Iustin Popfiu, 48 predici pe 38 Dumineci. 2.20
Cuvântări bisericesti (acomodate pentru ori-ce timp) de I. Papiu. Tom. I. Ediția II. 1.20
Cuvântări bisericesti (pe Duminece) de Ioan Papiu. Tom. III. 1.20
Cuvântări bisericesti la toate sârb. de peste an de I. Papiu. 1.50
Cuvântări funebreale și iertăciuni pentru diferite casuri de moarte, întocmite de I. Papiu. 1.50
Cuvântări funebreale și iertăciuni. Din autori renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar. 1.—
Catechese pentru punci școlari de Tit Budu, vicar. —40
Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de un părinte fiului său, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea. —80
Dumnezeasca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioan Chri-sostom, de Ioan Boroș. —25
Manual catehetic pentru primii ani școl., de Basiliu Rațiu. —40
Predice pentru Dumin. de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christie. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului. —80
Predice populare pe Duminece și sârbăt. ocazionale de Gavril Pop. Tom. I, II, III și IV. Fiecare tom costă câte 1.—
Predice pe toate Duminecele și sârbăt. de peste an, de Dr. Em. Elefterescu 1.50
Rugăciunea Dni, Tatăl nostru, explicată pe scurt de I. Boroș. —10
Tipicul preoșesc din cărțile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar. —50
Istoria icoanei Pr. G. Verg. Maria dela Nicula. —10
Bocete, adică cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul. —40
Nu m'uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epita-fie ș. a. —25
Omniul la lumea, cântări funebreale de Aron Boca Velcherianul. —08
Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul. —10
Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat. —25
Legat și aurit. —38
Barb Cobsarul. Novela orig. de Emilia Lung. —10
Bunica și nepotul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. —06
Cântul în școala populară. De Iuliu Pop, învățător, Năsăud, Praxă. Teorie. Cânturi. —30
Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de George Simu. — Această broșură conține istorioare și poezii morale spre excitarea gustului de cetit la copii. — E aco-modată această carte și ca premii pentru școlari. —25

Oodrean, Craiul, codrului de G. Simu. —06
Cântărețul. Novela de Dem. Dan. —15
Oarmen Sylva. Prelegere publică ținută prin V. Nicoară, prof. gimnas. — Cu portr. M. Sale Reginei României. —10
Ohințuri de cari strigă ficiorii în joc, de P. Reteganul. —28
Cu virful penei. Scrieri satirico-humo-ristiche de Anton Popp. Monoloage. II. Humor și satiră O broșură foarte petrecătoare. —55
Dialogul Țiganului cu S. Petru în poarta Raiului, de Ar. Boca Velcher. —25
Două turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea. —12
Din trecutul Săvaniei. Legendă de Victor Rusu. —30
Zile negre. Versuri de Petrea dela Cluj — cu o prefață de G. Simu. —15
Economia pentru școalele populare, de T. Roșiu. Ed. II. —15
Felicitări în poezii și prosă la Anul-Nou, ziua Nașterii și ziua numelui câtră tată, mamă, moș, unchi, mătușe, nănași, tutori, preoți, învățători și binefăcători, precum și alocațiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlastice, de George Simu. —20
Filoxera omenimei. Câteva cuvinte despre vinare, de A. Boca Velcherianul. —08
Geografia și Istoria în școala populară. Manual compus conform planului de lecțiuni a dlui V. Vetri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, invet. —40
Gruia lui Novac. —10
Horia și Pintea Viteazul. —06
Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. —10
Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf. —30
Lira Bihorului. Balade populare de Antoniu Popp. —20
Lira Sionului sau cântarea sârbătorilor. — Poezii religioase - morale, luate după Sf. Scriptură de A. Boca Velche-rianul. Cu o precuvântare de G. Simu. —25
Monoloage de Antoniu Popp: Nr. 1. Pe neașteptate. —04
Nr. 2. Pentru-ce am rămas flăcău bérân. —08
Nr. 3. La Anul-Nou. —04
Nr. 4. Ce nici prin minte nu mi-a trecut. —04
Nr. 5. O pățanie. —04
Merinde dela școală sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui școl-ar, de Dr. Georgiu Popa. —60
Miseriile sociale. Novela de P. C. Z. Rovinar. —15
Musa Someșan. Poezii populare române din jurul Năsăudului. Adunate și aran-jate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade. —25
Nr. 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco. —20
Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu. —60

Opaguri. Cât cioplit cât pilit și la lume împărțite, de Ioan Pop Rete-ganul. —40
Păcălul. Monolog comic de Antoniu Popp. Prețul —04
Opera unui om de bine. Novela origin. — continuarea novelei „Idealul pier-dut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. —10
Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și aranjate. Prețul red. (dela 1.20) la —60
Povestea Pascutii sau credință deșearță populară. De Ar. Boca Velcherianul. —08
Părintele Nicolae. Schițe din viața preo-ților, de G. Simu. —30
Pietatea poporului român sau cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănă-stire, la locuri sfințe și în procesiuni. Compusă de doi preoți gr-cat. Mureș-șeni din diec. gr-cat. a Oradei-mare —10
Păcal și Tândală. Poveste de G. Ca-tană. —10
Prietenul săteanului român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul. —30
Proba de foc. Comedie într-un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. —15
Prin moarte la victorie. Comedie într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan. —10
Probitatea în copilarie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé. —06
Povestile Bănatului, de George Cătană, învățător. Tom. I, II, III. a 25 cr., toate 3 tom. —65
Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul. —10
Renașterea limbii române în vorbire și scriere, de Dr. Gr. Silași, broș. II și III. Prețul fiecăreia broș. este 40 cr. Ambele deodată. —70
Riseți și Zimbete de Tit. V. Gheaja —130
Schițe din Italia de Teodor Bulcu, pro-fesor gimn. —1.—
Să auzim! Toaste pentru tot felul de pers. și ocaș. de Tit V. Gheaja. —20
Trandafiri și vioare. Poezii populare de Ioan Pop Reteganul. Edițiunea a II Amplificată. —60
Țiganul la mănăstire. Poveste în ver-suri de Ar. Boca Velcherianul. —08
Țiganul în Raiu. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul. —08
Țiganul și Magnatul sau vraja și far-me-cele populare, de A. B. Velcherianul. —08
Ultimul sicahstru. Tradițiune de G. Simu. —06
Versuri de dor, adunate din poezii ro-mâni de A. —25
Novele și schițe, de Ioan Pop Rete-ganul, broș. I. —40
Îndreptar teoretic și practic pentru învătămîntul intuitiv, de V. Gr. Borgovan, Ediția III. 1.20
Omni. Noțiuni din Anatomie și fisiolo-gie și reguli igienice pentru conser-varea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană. —25

Orar general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățător de, Georgiu Magyar. —40

Cărți de rugăciuni:

Icoana sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesti, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea mă-ritului ordinarat diecesan gr-cat. de Gherla prin Vasiliu Pățașiu, preot gr-cat. în Hotoan. Ediț. V. coreasă și amplificată. —50
— Legată simplu —50
— în pânză —80
— piele —1.60
— catifea —3.50—2.80
Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumos ilustrată. — Prețul unui exem-plar legat simplu —50
legat cu pânză —80
— piele și aurit. —1.60
— legătură de lux —2.50—3.80
Micul mărgăritar sufletesc. Carte bo-gată de rugăciuni și cântări biseri-cești, foarte frumos ilustrată pentru pruncii școlari de ambe sexele. — Prețul unui exemplar legat. —22
Cartică de rugăciuni și cântări pen-tru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Pre-lul unui exemplar legat —22
Visul Prea Sfinței Vergure Maria, ur-mat de mai multe rugăciuni frumoase. Prețul unui exemplar legat și expe-dat franco este —20
Eristolia D-lui nostru Isus Christos, Prețul unui exemplar legat și spedit franco —12

Din „Literatura populară“.

Nr. 5. *Moș Toma Bădicăanu,* vestitul ca-raghios al economilor de vite (Mo-canilor) din Săcele, de Domețiu Do-gariu. Prețul. —06
Nr. 2. *Vlad Hoțul* dela Săcele, de Do-mețiu Dogariu. Prețul. —06
Nr. 3. *Însurătoarea Soarelui* (basm) de Domețiu Dogariu. Prețul. —06
Nr. 4. *Fișii buciăreșii împăratului* (basm) de Domețiu Dogariu. —06
Nr. 5. *Vădărelul* (basm) de Domețiu Dogariu. Prețul. —06
Nr. 6. *Diana,* zina munților și *Fata de-împărat* cu mâinile tăiate (2 basmuri) de Dom. Dogariu. Prețul. —06
Nr. 7. *Cinci dialoguri* întocmite pentru elevii școalei popor. menite ca produc-țiuni la examene și alte festivități școl., de Dom. Dogariu. —10

Cărți de școală

aprobate și recunoscute ca cele mai bune și mai metodicești, de *Vasile Petri.*
Nou Abecedar românesc. Edițiunea XII., emendată și aprobată de înaltul mi-nister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emulul seu nr. 16.006 din 1889. Prețul unui exemplar legat —25

Legendar sau carte de cetire pentru școa-lele populare. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școală. Edi-țiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emulul seu nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat —50

Comisiunea însărcinată cu propuneri, prin referentul seu prof. V. Gr. Borgovan dă cetire următorilor proiect de propuneri:

3. Accentuându-se din mai multe părți necesitatea stabilirii unei uniformități în folo-sirea manualelor de școală și cu deosebire a *Abecedarului* și *Legendarului*, cari (pe lângă catechism) formează baza instrucțiunei, ceea-ce până în prezent nu se poate constata, de oare-ce într'un loc se folosește Abocdarul și Legendarul de I. Papiu, într'altul al lui So-lomon și Muntean (din Blaj), pe cele mai multe locuri al lui Gönçzy și pe cele mai puține locuri al lui V. Petri, ceea-ce în toată întmplarea împedecă progresul și așa de greoiu a învă-tămîntului, — după mai multe discuțiuni se decide: ad. 3. Comitetul să intervină la Ve-nerab. Consistor, ca să introducă în întreaga diecesă sau cel puțin pe teritoriul reuniunei noastre *Abocdarul* și *Legendarul* de *Vasile Petri*, ca unele ce întrec toate celelalte din punct de vedere metodic și didactic. (Conclulul) Reuniunei învățătorilor români din jurul Gher-lei la adunarea generală dto 21 și 22 Sept. 1881; a se vedea „Școala Practică“ tom. II, pag 58 p. 3).

De același autor:

Școala română. Foaie pedagogică și didactică pentru interesele institutelor de învățămînt și ale organelor ace-stora. Anul III, IV și V. (I și II. e epuizat). Fiecare an. —1.—
Porto 10 cr.
Școala practică. Magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară. Tom. II, III și IV. (I e epuizat), fiecare fl. 1 Porto —10
Plan de lecțiuni pentru școalele romă-nești. Întocmit pe 30 de săptămâni 25 cr. Porto. —05
Plan de învățămînt pentru școalele po-polare nemăgiare, în înțelesul articl. de lege XXXVII. din 1868 și 1879. Edat în urma ordinațiunei ministrului reg. ung. de culte și instrucțiune pu-blică din 29 Iunie 1889, Nr. 17.284. —22
Legea de pensii pentru învățătorii poporali din Ungaria, dimpreună cu ordinațiunile ministeriale publicate în urmă. Prețul. —22
Scriptologia sau modul de a învăța ce-titul scriind. Îndreptar pentru învăță-tori la tractarea cetitului în școală. —1.—
Căldindarul „Auroră“ pe anul 1899. Prețul unui exemplar. —30
prin postă franco —35
6 exemplare spedate franco —1.60
„Căldindarul Plugarului“ pe an. 1899. Prețul unui exemplar. —25
spedit prin postă franco —30

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele apărute ori-și-unde.

Recunite de scris pentru școală și cancelarie, tot soiul de tipărituri oficioase.

Tipografia noastră primește spre efectuare tot soiul de lucrări tipografice cu prețurile cele mai moderate.

Cataloage se trimit ori-și-cui gratis și franco.

Venzătorilor se dă rabatul cuvenit.

Toate comanda sunt a se adresa la:

Tipografia „Aurora“ A. Todoran,
în Gherla — Szamosujvár.

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.